

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-अक्टूबर-२०१९

कक्षा – आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – ३	गुणाः - ७०
विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः (J)	कोड – CC412 (NEW)	समयः - ०८ तः ११
दिनाङ्कः - ११-१०-२०१९	सन्दर्भग्रन्थः – ऐतरेयतैत्तिरीयोपनिषदौ	

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – निम्नलिखितयोरेक एव समाधेयः ।

०५

१

१. "तस्मादिदन्द्रो नामेदन्द्रो ह वै नाम तमिदन्द्रं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते परोक्षेण ।
परोक्षप्रिया इव हि देवाः परोक्षप्रिया इव हि देवाः ॥" इति मन्त्रं गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यानुगुणं व्याख्यात ।
२. परमपुरुषः परमात्मा देवेभ्यः भोगाश्रयार्थं किं किं दत्तवान् ? यथाग्रन्थं लिखत ।

प्रश्नः – कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत ।

१०

२

१. ऐतरेयोपनिषदः शान्तिमन्त्रं विलिख्य यथाभाष्यं व्याख्यात ।
२. ऐतरेयोपनिषदः सारभागं सङ्गृह्णीत ।

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – निम्नलिखितयोरेक एव समाधेयः ।

०५

३

१. का नाम शिक्षा ? समन्त्रं स्पष्टयत ।
२. "शिक्षां व्याख्यास्यामः॥" इतिमं मन्त्रं सम्पूर्य भाष्योक्तदिशा व्याख्यात ।

प्रश्नः – कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत ।

१०

४

१. अङ्गभूतां पराविद्यां सविशदं विवेचयत ।

२. "यश्छन्दसामृषभो.....॥" इतीमं मन्त्रं भाष्योक्तदिशा व्याख्यात ।

तृतीयान्विति:(Unit - 3)

प्रश्नः – निम्नलिखितयोरेक एव समाधेयः ।

०५

५

१. यथाभाष्यं मनोमयकोशं परिचाययत ।

२. सोऽकामयत.....सञ्च त्यच्चाभवदिति मन्त्रं व्याख्यात ।

प्रश्नः – कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत ।

१०

६

१. आनन्दवल्लीमाधारीकृत्य यथाभाष्यं कोशपञ्चकमुपपादयत ।

२. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म – इति श्रुतिवाक्यं सुबोधिनीटीकानुगुणं व्याख्यात ।

चतुर्थान्विति: (युनिट-4)

प्रश्नः – निम्नलिखितयोरेक एव समाधेयः ।

०५

७

१. आनन्दो ब्रह्मेति गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यानुगुणं स्पष्टयत ।

२. यतो वा उमानि भूतानि जायन्ते । येन जातानि जीवन्ति ।

यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्तीति मन्त्रं व्याख्यात ।

प्रश्नः- कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत ।

१०

८

१. भृगुवल्ल्यनुसारं अन्नदानस्य माहात्म्यं लिखत ।

२. ब्रह्मविद्याङ्गतया अनुष्ठेयानि व्रतानि भृगुवल्ल्यनुसारं लिखत ।

अन्वितयः, १-४ (Units – 1-4)

प्रश्नः- ९ अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु केचन दशप्रश्नाः समाधेयाः ।

१०

१) “मरः” इति शब्दस्य कोऽर्थः ?

२) “ऐतरेयोपनिषत्” इति नामाभिधानं किमर्थं जातम् ?

३) इदन्द्रः इति कस्य नाम ?

- ४) किं ऋणत्रयम् ?
- ५) “अलूक्षाः” इति पदस्य कोऽर्थः ?
- ६) प्राणापानादयः सर्वे प्राणाः केन महीयन्ते ?
- ७) चतुर्था व्याहृतिः का ?
- ८) इयं तैत्तिरीयोपनिषत् कुत्र उपलभ्यते ?
- ९) ब्रह्मवल्याः अपरं नाम किम् ?
- १०) रसो वै सः । इति कस्यां वल्ल्यां समन्वितं वाक्यम् ?
- ११) इमानि भूतानि केन जीवन्ति ?
- १२) यतो वा इमानिइति मन्त्रं पूरयत ।
- १३) तैत्तिरीयोपनिषदि कति वल्लयः सन्ति ?
- १४) एकोऽहं बहुस्यामित्यत्र एकपदविधायकः कः ?
- १५) संसारिणः जीवस्य कति जन्मानि ?
